Daar nu de zaak van de Lombarden was uitgegaan, werd een inrichting waar men zoo geld kon leenen een *Lombard* genoemd, wat later verbasterde tot »Lommerd." In onze taal heet zij Bank van Leening, in de Volkstaal ook wel Pandjeshuis. Het woord »Lommerd" wordt echter in de lagere standen nog veel gebruikt. De hoofdbank van leening die eeuwen heugt, een groot, zwaar gebouw, is nog te zien op de O. Z. Voorburgwal hoek Lombardsteeg te Amsterdam.

Op een vraag van D. S. diene dit:

Of er ooit een boek over pruiken is geschreven weet ik niet. Maar zoo ja dan zal het — als het tenminste volledig is — wel zeer dik wezen. Want de pruiken hebben een lange, uitgebreide geschiedenis. We zullen ons dus maar tot ons eigen land bepalen.

Dit hulsel, welks naam (volgens Bilderdijk) waarschijnlijk van ons werkwoord prijken afstamt, is uit het latere Grieksche Keizerrijk, waar het als een oud Perzisch hoofdsiersel bekend stond, al zeer vroeg in Frankrijk overgebracht. Doch de invoering van dit gewichtig hoofdsiersel hier te Lande, moet men grootelijks aan eene ziekte van graaf Filips den goede te danken hebben.

Deze zich schamende, om reeds in zijn jeugd met een kale kruin, te midden van een schitterend hof te verschijnen, peinsde of de kunst hem niet schadeloos kon stellen voor hetgeen hem ontnomen was. Weldra bood zich een vernuftig man aan, om voor Filips de eerste pruik te maken. De hovelingen vonden in dit kapsel veel deftigheid. Deze, naijende hun meester, lieten zich het haar afscheren, om hun hoofden met ontraggelijke pruiken te versieren, welker kleur en vorm men naar willekeur kon veranderen. Dit kapsel werd eene gedwongen mode. Wel vijf honderd Edellieden vertoonden zich eensklaps te Brussel, met zware pruiken. Zij stelden er een groote eer in te toonen, dat zij geen hoofdhaar hadden, ten einde men mocht weten, dat zij toegang ten hove hadden.

Opgemerkt dient dat in de zeventiende en achttiende eeuw bijna alle mannen van stand pruiken droegen, soms verbazend groote. Dat kan men onder anderen zien aan de portretten van predikanten als Brakel en Comrie. Zelfs droeg men pruiken met verdiepingen of omgangen, »batterijen« genoemd. Later kwamen de staartpruiken, die men o. a. zien kan op afbeeldingen van krijgslieden uit de achttiende eeuw. Eerst in de negentiende zijn de pruiken als sieraad en mode verdwenen. Thans worden ze alleen uit noodzaak gebruikt.

D. W. vraagt:

In de Roomsche kerk heeft men elk jaar een »Vastentijd«. De avond daar*voor* heet »Vastenavond". Is dat niet vreemd, daar toch een avond aan het einde komt en het slot van dag is.

Het schijnt wel vreemd, maar is toch heel verklaarbaar. Veel oude volken, ook onze voorouders, rekenden dat de dag begon als de zon was ondergegaan, en dan duurde tot den volgenden zonsondergang. Bij de Joodsche Sabbatsviering vindt men nog hetzelfde. De avond is dus het begin, niet het einde van dag of van een tijdperk.

Kerstavond is de avond vóór ons Kerstfeest; evenzoo Paaschavond. Wat wij nu Oudejaarsavond noemen, heette vroeger Jaarsavond, die het Nieuwe jaar inleidde. Het Duitsche Sonnabend (Zaterdag) beduidt de avond vóór den Zondag.

Zoo beduidt ook »Vastenavond.« de inleiding tot, het begin van het Vasten. De uitdrukking is dus juist.

BRIEFWISSELING.

R. P. te S. Uw brief kwam juist even te laat. Doch uitstel is geen afstel.

HOOGENBIRK.

Kerknieuws.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Raard, Jac. Eringa, cand. te Sneek. — Ambt-Vollenhove (B), Veere, S. de Vries, te Elst. — Amsterdam (voor den dienst te Solo), Tj. Petersen, te Anjum. — Oldehove, L. H. Duin, te Emmer-Compascuum. — Berlikum (Fr.), Dr. J. Brinkman, te Hattem. — Zwolle, (vac.-Ds. Gispen), K. J. Kapteijn, te Giessendam; (vac.-Ds. Veder), D. Hogenbirk Jzn., te Charlois. — Westergeest, G. D. Scheepsma, te Roodeschool. — Oosthem c.a., C. J. Goslinga, te Molenaarsgraaf-Brandwijk. — Zuilichem, G. Veenendaal, te Putten (Geld.)

BEDANKT: Gameren, H. N. Basoski, te Moerdijk. — Heinenoord, D. J. Couvée, te Ridderkerk. — Bergum (Fr.), K. Winkelman, te Twijzel. — Oude- en Nieuwe-Bildtdijk, H. Popma, te Oudega (W.).

Genderen. Voor de Gereformeerden van Genderen was Zondag een blijde en dankbare dag. Ds. J. v. d. Sluis, overgekomen van Varsseveld, werd tot zijn dienstwerk ingeleid door den Consulent Ds. S. Doornbos van 's Bosch, die tot tekst had Filippensen 2:29. Achtereenvolgens werd de gemeente bepaald 1o. van wie de apostel hier spreekt; 2o. hoe hij dezulken wil zien ontvangen; 3o. hoe hij dezulken wil zien bejegend. Na de bevestiging zong de gemeente haar nieuwen leeraar toe Psalm 134:3.

Des middags verbond Ds. v. d. Sluis zich aan de gemeente sprekend naar aanleiding van 2 Cor. 4:5 en 6. Ontwikkeld werd 1e de inhoud; 2e de oorsprong en 3e het doel van de Christusprediking als taak van den Dienaar des Woords. Na de gebruikelijke toespraken werd de nieuwe leeraar namens kerkeraad en gemeente toegesproken door een der Ouderlingen, namens de classis door Ds. Doornbos en namens de kerk van Heusden door broeder Hansen. Stelde de Heere Z.Eerw. tot rijken zegen in ons midden.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Burum c.a. (Fr.), W. J. de Wilde, cand. te Sloten (Fr.). — Sloten (Fr.), P. Siemelink, te Gaastmeer. — Huins en Lyons (Fr.), W. J. Boelman, te Culemborg. — Nieuwe-Tonge, B. van der Wal, te Delft. — Enschedé (de pred. plaats), O. J. Reinders, te Kooten (Fr.). — De Rijp (toez.), F. H. Bruins, cand. te Wartena. — Eenigenburg, F. C. de Vries, te Oosterland (Wieringen). — Numansdorp (toez.), L. J. van Leeuwen, te Lisse. — Hagestein, D. Bax Hzn., te Asperen. — Waddinxveen, B. G. C. Steenbeek, te Prinseland en Dinteloord. — Vlaardingen (vac.-L. van Mastrigt), T. Lekkerkerker, te IJselmuiden. — Zegveld (bij Woerden), W. Wesseldijk, te Wapenvelde.

AANGENOMEN: Someren (vac.-J. H. Denée), J. G. M. Andreae, te Kattendijke. — Nunen c.a., P. Snoep, te Elst bij Amerongen. — Aartswoud (toez.), J. J. T. Spaargaren, te Oterleek.

BEDANKT: Driehuizen en Zuid-Schermer, F. H. Bruins, cand. te Wartena. — Schalzum (Fr.), M. Rosbergen, te Kimswerd (Fr.). — De Meern (bij Utrecht), J. P. Dijk, te Oppenhuizen. — Leerbroek, F. van Asch, te Eethen. — Harlingen (vac.-J. D. de Hoog) en Heukelum, G. Grootjans Thzn., te Driel bij Arnhem. — Gouda (vac.-wijlen J. W. Berkelbach v. d. Sprenkel), J. A. van Selms, te Dedemsvaart. — Zuid-Scharwoude, G. Hornstra, te Zuid-Zijpe. — Abbenbroek, C. de Jongh, te Nieuwveen.

Met vriendelijken dank aan zoovele geabonneerden, die ons de verschuldigde abonnementsgelden over het derde kwartaal 1919 reeds toezonden, nemen wij de vrijheid hun, die dit nog niet deden, te verzoeken, zulks alsnog **uiterlijk 15 Juli a.s.** *te doen en hun postwissel te adresseeren aan*

De Administratie van „De Heraut", Amsterdam.

De abonnementsprijs van De Heraut *is f 1.50 per kwartaal.*

Na ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE

Amsterdam, Juli 1919.

Vrije Universiteit.

Ingevolge art. 36 van het regl. maakt de Rector Magnificus der Vrije Universiteit bij dezen bekend, dat de **Series Lectionum** voor het Academiejaar 1919/1920 door aanplakking ad valvas Academicas is gepubliceerd, en voorts voor belanghebbenden tegen betaling van *f* 0.25 verkrijgbaar is bij den pedel der Universiteit, Keizersgracht 162.

De Rector Magnificus voornoemd,
Prof. Dr. W. GEESINK.

Amsterdam, 11 Juli 1919.

PREDIKDIENST.

Dienaren des Woords of Candidaten in de Theologie, die lust en gelegenheid hebben in de **Gereformeerde Kerk van DELFSHAVEN** in den Dienst des Woords voor te gaan op **Zondag 3, 10, 17, 24 of 31 Aug. a.s.** gelieven naam, adres en datum waarop ze zich beschikbaar wenschen te stellen, zoo spoedig mogelijk op te geven aan den Scriba van den Kerkeraad

S. GERBER, Osseweistraat 34a.

Mr. GROSHEIDE
ACCOUNTANT
(Lid Ned. Instituut)
SINGEL No. 303.
TELEF. N. 1233 en C. 2981.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
Keizersgracht
No. 166,
AMSTERDAM.

Lezers van
Dag- en Weekbladen
IN DE
Spoorwegwagens
werpt Uwe Couranten, na ze gelezen te hebben, in de bussen voor de Ziekenhuizen op de Perrons van de Spoorwegstations aanwezig; daarmede verricht gij een nuttig werk.
Laat ze vooral niet in den wagen liggen.

Advertentiën.

Twee Meisjes,
G. G. zoeken tegen eind Juli bij eenvoudige menschen, buiten, **logies**, als **betalend** logée. Br. met prijsopg. No. 501 Boekhandel ORANJE, *Den Haag.*

UITGAVE VAN J. B. WOLTERS GRONINGEN. DEN HAAG.

Bijbelsch-Kerkelijk WOORDENBOEK
Onder red. van Prof. Dr. A. VAN VELDHUIZEN bewerkt door Prof. Dr. F. M. TH. BÖHL, Prof. Dr. A. VAN VELDHUIZEN, Prof. Dr. W. J. AALDERS en Prof. Dr. H. TH. OBBINK

Zoo juist verschenen:
I. HET OUDE TESTAMENT
door Dr. F. M. TH. BÖHL.
Hoogleeraar in de Hebreeuwsche Taal- en Letterkunde en de Israëlitische Oudheden aan de Rijks-Universiteit te Groningen.

Reeds verschenen:
III. DE KERK
door Dr. W. J. AALDERS
Hoogleeraar vanwege de Ned. Herv. Kerk aan de Rijks-Universiteit te Groningen.

In bewerking zijn:
II. HET NIEUWE TESTAMENT
DOOR
Dr. A. VAN VELDHUIZEN
Hoogleeraar vanwege de Ned. Herv. Kerk aan de Rijks-Universiteit te Groningen.
IV. GODSDIENSTWETENSCHAP.
door Dr. H. TH. OBBINK
Hoogleeraar aan de Rijks-Univ. te Utrecht.

Prijs, per deel bij inteek., geb. f 6.50
Buiten inteekening . . . . . „ 7.25

Men vindt in dit Woordenboek (deel III) alles wat op de Kerk én als instituut én als organisme betrekking heeft; op de Kerk zoowel sedert haar optreden in de wereld, als in later eeuw en ook in onzen tijd; en daarbij is ook een plaats gegeven aan de vele richtingen of, zooals men tegenwoordig zegt, geestelijke stroomingen en de voornaamste personen die ze typeeren, ook in ons Vaderland.

De andere deelen van het Bijbelsch-Kerkelijk Woordenboek onder redactie van Prof. v. Veldhuizen ken ik nog niet.

Daar heb ik dus geen oordeel over.

Maar als die zullen blijken met dit deel in overeenstemming te zijn, dan zou ik zoo zeggen, predikanten en studenten, ook onder ons, zullen er pleizier van hebben wanneer zij het zich aanschaffen.

G(ESINK)
De Heraut, 15 Juni '19.

UITGAVE VAN J. B. WOLTERS GRONINGEN. DEN HAAG.

Ter perse: Leven en arbeid van Dr. A. Kuyper
door **Ds. W. F. A. WINCKEL** (medewerker aan De Heraut).

L. S.

Wij besloten tot het uitgeven eener populaire beschrijving van het leven en den arbeid van Dr. A. Kuyper op royaal formaat, 25 × 16 c.M., te verschijnen begin September.

Eene populaire beschrijving — tot het geven van een wetenschappelijke studie over deze stof, zijn de bronnen niet in genoegzame mate ter beschikking en de tijd daarvoor is nog niet gekomen. Toch meenden wij dat eene poging moest gedaan, om gelijk de Afscheiding en de Doleantie werden beschreven en het leven van Prof. Dr. L. F. Rutgers is geteekend, ons volk ook een schets te geven van het leven en streven van Dr. A. Kuyper.

Een vijftigtal jaren, ja meer dan een halve eeuw, is Dr. Kuyper's naam op de lippen geweest van allen die het Godsdienstig, Kerkelijk, Wetenschappelijk, Staatkundig en Maatschappelijk leven in Nederland mede hebben geleefd. Wie hem niet volgden waren toch genoodzaakt rekening met hem te houden. En nog is de bijna 82-jarige als lid der Eerste Kamer, als hoofdredacteur van *De Standaard* en *De Heraut* de man wiens adviezen gewicht in de schaal leggen en wiens onvermoeide arbeid vriend en vijand bewondering afdwingt.

Hoe is hij tot het innemen van die hooge positie gekomen? Welke beginselen hebben hem geleid, welke idealen stonden hem voor oogen? Wat is het geheim van de kracht waardoor hij een deel van het volk dat eerst niet aan het staatkundig leven deel nam, met hem wist te doen optrekken in den rusteloozen strijd voor wat hem het hoogste geworden was? Wat heeft hij als student, predikant, leider der Antirevolutionaire partij, hoogleeraar, Kabinetsformateur voorgestaan en bereikt? Wat is te verwachten als de door hem uitgesproken en toegepaste beginselen onder ons volk doorwerken?

Op deze vragen wil het boek, dat wij ter perse legden en het Nederlandsche publiek aanbieden, een antwoord geven. Het is in een vorm geschreven, waardoor het ook voor niet-geletterden te volgen is.

De schets die van Dr. Kuyper als wijsgeerig denker gegeven wordt, is van meer wetenschappelijken aard. Daarin wordt aangetoond, hoe Dr. Kuyper opkwam uit de min of meer eenzijdige bewegingen waarin de Christelijke actie der 19de eeuw zich openbaarde, hoe hij dan machtig teruggrijpt naar het Calvinisme, om daardoor gestaald, de Christelijke levensbeschouwing te bezielen en op te heffen tot het niveau van zijn tijd, om ten slotte te komen tot een alles omvattend Christelijk wijsgeerig systeem — een schoon architectonisch geheel. Hij heeft met reuzenkracht de Christelijke levens- en wereldbeschouwing opgeheven tot een hoogte, waarop zij uit wetenschappelijk oogpunt »gelijkberechtigd«, schoon antitetisch, staat tegenover de wereldbeschouwing der menschelijke rede.

Het komt ons voor dat het juist de tijd is om op datgene wat Dr. Kuyper heeft voorgestaan en nog mag voorstaan, de aandacht te vestigen.

Wordt er niet in vele kringen, niet het minst onder hen die zich intellectueelen noemen als het ware gecoqueteerd met de revolutie, gelijk die in Rusland, Hongarije, Duitschland hare bloedige triumfen vierde?

Daarom zal het menigeen welkom zijn dat een beschrijving gegeven wordt van den arbeid van Dr. Kuyper, die wellicht het meest principieel, maar zeker het meest op alle terrein des levens de tegenstelling van het erkennen van de Souvereiniteit Gods en het buigen voor de menschelijke rede heeft laten zien. Tegenover de verflauwing der grenzen, waardoor men ook in kerkelijke kringen synthese zoekt en de tegenstelling wil wegdoezelen is het leven en de arbeid van Dr. Kuyper één protest. Doch niet alleen een protest, hij trok met vaste hand de lijnen die moesten gevolgd, om tegenover de verwoestende macht der Revolutie de eenige opbouwende kracht van het Evangelie te laten uitkomen.

We hebben Ds. W. F. A. Winckel aangezocht dit werk voor ons te schrijven. **Daartoe kwamen we mede door het feit, dat Z. W. E. bijna 40 jaar lang Dr. Kuyper's medearbeider was aan „De Heraut".** In het bezit van het manuscript zijn wij overtuigd, dat wij geen ongelukkige keuze deden. Bij het lezen van menige bladzijde kwamen wij onwillekeurig tot de gedachte: zoo kan men alleen over Dr. Kuyper schrijven, als men voor een belangrijk deel zijn leven heeft medegeleefd en zonder blinde ingenomenheid met zijn groote persoonlijkheid, sympathetisch tegenover zijn streven staat. Uit den aard der zaak kon een uiteenzetting van hetgeen Dr. Kuyper op allerlei gebied voorstond niet achterwege blijven, al moest de schrijver zich tot de hoofdzaken beperken. Persoonlijk zoo goed als niet in den politieken strijd betrokken, kon zijn beoordeeling daarvan des te onbevangener zijn.

De opzet van het werk heeft ons een reeks van jaren bezig gehouden. Wij gelooven dat het vertrouwen in den auteur niet beschaamd zal worden. Dit werk behoort in elk Geref. gezin, in elk Chr. leesgezelschap, in elke Chr. bibliotheek thuis.

We rekenen op ruime inteekening en bevelen ons daartoe beleefd aan.

W. TEN HAVE,
voorheen HÖVEKERS BOEKHANDEL
Kalverstraat 154, Amsterdam.

Tot **15 Augustus** wordt dit werk aangeboden **bij inteekening à f 6.25** per exemplaar **gebonden.** Na dien datum kost het werk f 6.25 ing. f 7.50 gebonden. Inteekenaren ontvangen dus band en binden gratis. **De inteekening is vanaf 1 Juli opengesteld bij elken solieden boekhandelaar of bij den Uitgever:**

W. TEN HAVE, AMSTERDAM.

De Groninger Brandwaarborg-Maatschappij.
HOOFDKANTOOR
GRONINGEN, O. Boteringestraat 72.
Speciale afdeeling voor H.H. Predikanten en Onderwijzers, voor Kerken en Scholen, alsmede voor leden van „Patrimonium".

Verschenen in de Serie
Voor Onderwijs en Opvoeding
Uitgaven van het Gereformeerd Schoolverband:
No. 16
Voortgezet Onderwijs
DOOR
J. C. WIRTZ Czn.
Prijs f 0.45.
AMSTERDAM. DRUKKERIJ DE STANDAARD.

VERSCHENEN:
De Activiteit der Ziel
en wat er uit volgt voor de practijk van het Onderwijs
DOOR **T. VAN DER KOOY,**
Hoofd eener Geref. School te Vlaardingen.
Prijs . . . . f 0.65.
Amsterdam. N.V. De Standaard.

ZIGTERMAN's
GOEDKOOPE MEUBELWINKELS
GRONINGEN, O. EBBINGESTR. 33
TELEFOON 1177.
ASSEN, MARKT 14.
TELEFOON 269.

ONESIFORUS-BANK
UTRECHT.
Verstrekt BOUWkapitaal tegen zekerheidstelling aan KERKEN, SCHOLEN, STICHTINGEN.
Geeft uit 4½ pCt. 10-jarige Obligaties in stukken van Fl. 1000.-, 500.-, 250.-, 100.-, 50.-.
Inlichtingen verschaft de Directie
N. Gracht 69, Utrecht.

Spaarbank
VOOR DE
Stad AMSTERDAM
(Opgericht in 1848).
Hoofdbureau:
Singel 544—546.
Geopend:
ELKEN WERKDAG van des morgens half 10 tot des avonds 8½ uur.
Bijbureaux:
Bloemgracht 33.
Haarlemmerplein 4.
Bilderdijkstraat 194.
Ceintuurbaan 131.
»Zeemanshuis«, Kadijksplein 8.
1ste Van Swindenstraat 19.
Brederodestraat 103.
Geopend:
ELKEN WERKDAG des morgens van half 10 tot half 1 en des avonds van half 7 tot 8½ uur.
Nachtegaalstraat 105a
(Spreeuwenparkschool)
Geopend: Maandag, Woensdag en Zaterdagavond van half 7 tot half 9.
Mr. H. J. POST,
Directeur.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

voor de Vereeniging:

Aan Contributiën:

van den heer C. K. te A. *f* 2.50; door Ds. P. J. Jongbloed te Deventer *f* 40; Loc. com. te Dordrecht *f* 1.50.

Aan Collecten:

(Voor de Theologische faculteit):

van de Gereformeerde Kerk te Hijken *f* 7.55, te Abbenbroek *f* 1, te den Bommel *f* 10.54, te Brielle *f* 12.15 te Hellevoetsluis *f* 8, te Melissant *f* 2, te Middelharnis *f* 30, te Ooltgensplaat *f* 7, te Ouddorp *f* 10.14½, te Spijkenisse *f* 5.55, te Stad aan 't Haringvliet *f* 11.30; te Stellendam *f* 6.20; te Zwartewaal *f* 5.36, te Tinte *f* 1.95, te Dedemsvaart *f* 29.40, te Aalten *f* 68.22, te Almelo *f* 35.33½, te Delden *f* 1.65, te Deventer A *f* 18.05½, te Deventer B *f* 15.09, te Glanerburg *f* 4.12, te Hengelo *f* 8.25, te Holten *f* 15.90, te Nijverdal *f* 12.50, te Olst *f* 16.66, te Rijssen *f* 2.50, te Vriezenveen *f* 9.05½, te Wierden *f* 9.20, te Wijhe *f* 8.30, te Doornspijk *f* 14.12½, te Elburg *f* 13.38, te Ermelo *f* 30.96, te Harderwijk *f* 24.53½, te Hattem *f* 25.81, te Nunspeet *f* 19.36, te Nijkerk *f* 29.02½, te Oldebroek *f* 12, te Putten *f* 9.50, te Wezep *f* 10, te Enkhuizen *f* 89.34, te Urk *f* 30, te Andijk *f* 24.73, te Opperdoes *f* 7.50.

Aan Schenkingen:

Mej. v. d. K. te D. *f* 2.50; van twee dankbare onderwijzers ieder *f* 10, samen *f* 20; collecte bij de Bidstond te Dordrecht *f* 72.24½; door den heer L. P. Runia te Berlikum van A. D. S. *f* 3.50, feestgave op de jaarvergadering van Leidschendam *f* 2.50, van Ottoland *f* 10, van Bodegraven *f* 10, van Vianen *f* 2.50, van Stad a. 't Haringvliet *f* 2.50, van Overschie *f* 10, van Oudewater *f* 32.15, van Barendrecht *f* 38.82, van Hoogvliet *f* 6, van Lekkerkerk *f* 5.11, van 's-Gravendeel *f* 12.50, van Asperen *f* 1, van Kralingen *f* 25, van O. Beierland *f* 10, van Hellevoetsluis en N. Helvoet *f* 10, van H. I. Ambacht *f* 28.25½, van Schipluiden *f* 5, van Heinenoord *f* 14, van Noordeloos *f* 5, van Zevenhoven *f* 13.45, van Rijnsburg *f* 10, van Poortugaal *f* 8.80, van Rozenburg *f* 25.82, van Leimuiden *f* 20, van O. en N. Wetering *f* 34.25½, van Vlaardingen *f* 50, van Alphen a. d. Rijn *f* 35.65, van Feijenoord *f* 10, van Ter Aar *f* 2, van Leiden *f* 102.43½, van Rijsoord *f* 136.30, van Dordrecht *f* 111.74, van Hazerswoude *f* 27.38, van Charlois *f* 45.22, van Tinte *f* 11.09, van Zwijndrecht *f* 90, van Numansdorp *f* 25.30, van Maasdijk *f* 7.33, van Rotterdam *f* 444.30, van Giesen Oud en N. Kerk *f* 180.81, van Wateringen *f* 14.22, van Voorschoten *f* 20, van Ridderkerk *f* 17.71½, van Heerjansdam *f* 11.10, van Alblasserdam *f* 34, van Katendrecht *f* 48.44, van Zwammerdam *f* 21.90, van Haastrecht *f* 11.10½. (Wordt voortgezet.)

Voor het Studiefonds:

collecte op de jaarvergadering te Dordrecht *f* 154.50, halfjaarlijksche praebende *f* 39.50.

Voor het Studenten studiefonds:

a deposito ontvangen:

van den heer J. de Graaf te Leiderdorp *f* 6.95.

H. W. VAN MARLE Jr.,
Penningmeester.

Amsterdam, Keizersgracht 162.